

Satelitný účet cestovného ruchu 2021

Posledná aktualizácia: 27.08.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 27.11.2023

Príloha – Satelitný účet CR 2021 (ZIP – 3,5 MB)

Napriek miernemu oživeniu podiel cestovného ruchu na výkone ekonomiky klesol aj v druhom roku pandémie

Odvetvia cestovného ruchu sa v roku 2021 podieľali na tvorbe hrubého domáceho produktu Slovenska 1,41 %, zatiaľ čo v turisticky rekordnom roku 2019 tvorili 2,86 % výkonu slovenskej ekonomiky. V priebehu dvoch kovidových rokov stratilo odvetvie cestovného ruchu desatinu zamestnaných osôb.

Cestovný ruch čelil kvôli pandémie koronavírusu rozsiahlym obmedzeniam a stal sa tak jedným z najviac zasiahnutých odvetví hospodárstva. Napriek miernemu medziročnému zlepšeniu situácie vo vybraných odvetviach cestovného ruchu, bol rok 2021 stále ešte výrazne ovplyvnený pandemiou. Štatistický úrad SR zverejňuje Satelitný účet cestovného ruchu za rok 2021, ktorý komplexne sumarizuje prínos sektora cestovného ruchu naprieč ekonomikou SR.

Odvetvia cestovného ruchu (CR) v roku 2021 **vyprodukovali** v súhrne hodnotu takmer 8,6 mld. eur. Ide o súhrn produkcie charakteristických odvetví cestovného ruchu, ktoré sú medzinárodne porovnateľné, ako aj odvetví špecifických pre cestovný ruch v SR. Oproti roku 2020 ide o 9 % nárast produkcie, ale v porovnaní s predkovidovým, turisticky rekordným rokom 2019 bola produkcia stále nižšia o 16 %.

Priama hrubá pridaná hodnota, ktorá sa viaže priamo k cestovnému ruchu, zaznamenala pokles aj v roku 2021, keď dosiahla 1,1 mld. eur. V medziročnom porovnaní bola nižšia o 19 miliónov eur (o 2 %) a v porovnaní s rokom 2019 išlo stále len o polovičnú hodnotu. Z jednotlivých odvetví cestovného ruchu sa na tvorbe pridanej hodnoty najviac podieľala osobná doprava, ubytovacie a stravovacie služby a služby kultúry.

Priamy hrubý domáci produkt (HDP) cestovného ruchu dosiahol v roku 2021 hodnotu 1,4 mld. eur pri medziročnom raste o 6 %. Aj napriek tomu podiel na výkone ekonomiky Slovenska spadol na 1,41 %. Podiel cestovného ruchu na celkovom výkone ekonomiky sa tak v roku 2021 prepadol na svoju historicky najnižšiu hodnotu. V prvom roku pandémie (v roku 2020) predstavoval 1,45 %. V období pred pandemiou - v turisticky rekordnom roku 2019 cestovný ruch predstavoval 2,86 % z výkonu celej ekonomiky.

V cestovnom ruchu prišlo za dva roky pandémie o prácu už vyše 19-tisíc ľudí

Počet osôb zamestnaných v cestovnom ruchu aj v roku 2021 medziročne klesol, a to o ďalších 3,6 % (6,3 tisíce osôb) na 167-tisíc osôb. V prvom roku pandémie odišlo až 13-tisíc ľudí pracujúcich v turistickom ruchu.

Najviac zamestnaných osôb pracovalo v roku 2021 v stravovacích službách a v osobnej doprave. Najväčší počet ľudí prišlo o prácu už druhý rok práve v stravovacích službách a v športových a rekreačných službách. Z celkového počtu pracovníkov tvorili 84,8 % zamestnanci a zvyšok podnikatelia.

Celkové výdavky v cestovnom ruchu medziročne rástli o vyše päťinu

Počas druhého roka pandémie minuli účastníci cestovného ruchu, teda Slováci aj cudzinci na pobytoch v SR, ako aj občania SR

na cestách v zahraničí 2,6 mld. eur. Bolo to len 38 % výdavkov v porovnaní s predkovidovým rokom 2019, kedy účastníci CR minuli takmer 6,8 mld. eur. Spomedzi troch zložiek vnútornej spotreby CR tvorili najväčšiu časť výdavky domáceho cestovného ruchu (1,4 mld. eur). Ide o výdavky domácich návštevníkov, ktorí cestovali po Slovensku. Ich medziročný rast bol na úrovni takmer 13 %. Najvyšší, takmer dvojnásobný medziročný rast, mali výdavky slovenských turistov cestujúcich do zahraničia.

Pandemické opatrenia a obmedzenie cestovania do aj zo zahraničia pokračovali aj v roku 2021. Ovplyvnili však už len výdavky zahraničných turistov (príjazdový CR), ktoré klesli v porovnaní s rokom 2020 o vyše 2 %.

Najväčšia časť výdavkov návštevníkov na území SR (domáci aj zahraniční návštevníci) smerovala okrem nákupov rôznych tovarov (ide o ostatné spotrebné produkty, ktoré nie sú charakteristické pre CR, napr. potraviny, odevy) do platieb za stravovacie služby (22,4 %) a ubytovacie služby (19 %).

Tri štvrtiny všetkých ciest na Slovensku boli jednodňové výlety

Celkový počet dovolenkových a služobných ciest v rámci domáceho, príjazdového a výjazdového CR dosiahol hodnotu takmer 33 miliónov a medziročne sa zvýšil o 11 %. Na území Slovenska uskutočnili domáci návštevníci aj cudzinci spolu 30,2 milióna ciest, čo bola len necelá polovica ciest, ktoré sa prebehli počas roka 2019. Takmer 80 % ciest na území Slovenska zrealizovali domáci turisti, pričom tri štvrtiny z nich bolo jednodňových a zvyšok tvorili pobyty s ubytovaním. Slovenskí návštevníci celkovo strávili na území SR 19,7 mil. nocí v prenajatom aj neprenajatom ubytovaní.

Pätinu ciest po Slovensku zrealizovali zahraniční návštevníci, čo predstavuje 6,3 mil. ciest. Medziročný nárast ciest bol len minimálny (0,3 %), keďže počet zahraničných turistov s prenocovaním medziročne klesal (a to až o 20 %), a naopak, počet jednodňových návštevníkov rástol. V porovnaní s rokom 2019 počet ciest na Slovensku uskutočnených zahraničnými návštevníkmi sa znížil o 10 miliónov. Aj v cestovaní cudzincov dominovali jednodňové návštevy (73 %). Pobyty spojené s ubytovaním využilo 1,7 mil. cudzincov, ktorí strávili v SR 5,2 mil. nocí.

Slováci cestovali do zahraničia častejšie, prevažne na pobyty s prenocovaním

V rámci výjazdového CR zrealizovali Slováci spolu 2,75 mil. ciest do zahraničia, ide o niečo viac ak štvrtinu návštevnosti v porovnaní s predkovidovým rokom 2019. V porovnaní s rokom 2020 však cestovalo do zahraničia o 760-tisíc viac návštevníkov. Dominovali viacdňové cesty s prenocovaním, ktoré tvorili až 64 % z počtu ciest do zahraničia. Každá tretia cesta bola jednodňová.

Súčasťou produktu Štatistického úradu SR Satelitný účet CR 2021 je:

- Rozšírená Informatívna správa
- Súbor dát v 21 podrobných tabuľkách s dátami za rok 2021 a predošlé roky od roku 2013
- Infografiky

Cestovný ruch, ako odvetvie, má prierezový charakter a zasahuje do mnohých iných odvetví národného hospodárstva. Niektoré oblasti ekonomiky síce sú pre cestovný ruch charakteristické, ale poskytujú produkty a služby aj subjektom, ktorí nie sú účastníkmi cestovného ruchu. Na druhej strane účastníci cestovného ruchu spotrebávajú produkty a služby z odvetví priamo nesúvisiacich s cestovným ruchom. **Satelitný účet cestovného ruchu (TSA – Tourism Satellite Account)** poskytuje komplexný pohľad na vývoj ekonomických ukazovateľov cestovného ruchu a ich vplyv na ekonomiku, ako aj pohľad na vzájomnú previazanosť tohto odvetvia so zvyškom ekonomiky. Je objektívnym nástrojom pri medzinárodnom porovnaní hospodárskeho významu cestovného ruchu.

Údaje za satelitný účet cestovného ruchu SR (TSA SR) sú spracované v časovom rade 2013-2021 vo forme podrobných tabuliek.

Zdroj údajov databáza DATAcube:

- [Priamy HDP cestovného ruchu ako podiel na celkovom HDP a jeho miera rastu \[nu1405rs\]](#)

Vydal:

Štatistický úrad SR

Lamačská cesta 3/C

Hovorca:

tel. +421 2 50 236 553

e-mail: hovorca@statistics.sk

Informačný servis:

tel. +421 2 50 236 339

+421 2 50 236 335

Upozornenie: Pri uverejnení celej informatívnej správy alebo jej časti prosíme uviesť zdroj informácií Štatistický úrad Slovenskej republiky. Štatistický úrad SR tvorí kvalitné štatistiky užitočné pre spoločnosť podľa 16 zásad týkajúcich sa inštitucionálneho prostredia, štatistických procesov a výstupov podľa Kódexu postupov pre európsku štatistiku.